

MultifunC

Multifunksjonell Behandling
i
Institusjon og Nærmiljø

MultifunC er resultat av et samarbeidsprosjekt mellom BLD (Norge), SiS og IMS (Sverige)

1. Omfattende forskningsgjennomgang om institusjonsbehandling av alvorlige atferdsproblemer hos ungdom (2001-2002).
2. Utvikling av behandlingsmodellen "MultifunC" basert på forskningsgjennomgangen (2003-2004).
3. Implementering av "MultifunC" i Norge og Sverige (2005-2007).
4. Implementerings- og Evalueringsstudie (2006-10)

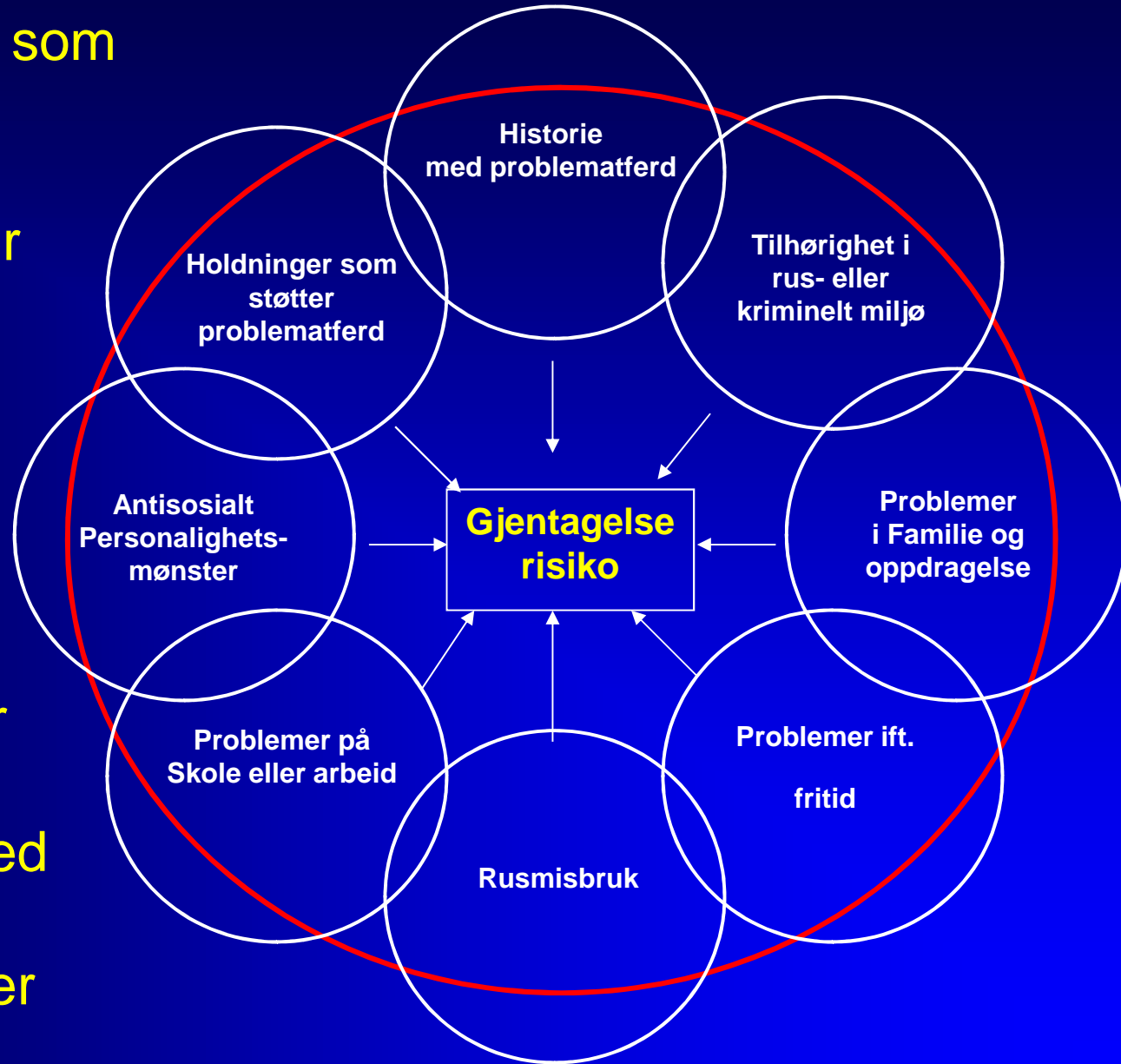
Konklusjoner fra forskningen om institusjoner

- Store variasjoner i effekter av institusjonsopphold varierende fra sterk økning av problematferd til tydelig forbedring av atferd. Noen institusjonstyper gir bedre resultater enn andre, og noen er skadelige.
- Ingen behandlingsprogrammer eller metoder har vist konsistent bare positive effekter (Lipsey, 2007).
- Andre faktorer enn behandlingsmetode har også betydning.
- Like viktig som å lete etter effektive metoder er å identifisere sentrale prinsipper som påvirker sannsynlighet for å lykkes med behandlingen.

Konklusjonene fra forskning i 40 år er sammenfattet i ”Prinsipper for effektiv behandling”

- **Risiko Prinsippet** – Institusjoner er mest effektive for ungdommer med mange problemskapende faktorer (risikofaktorer), men kan øke problematferd hos ungdommer med få slike faktorer, selv om de i en periode viser problematferd
- **Behovsprinsippet** – Effektive tiltak bidrar til forandring av problemskapende faktorer (risikofaktorer) på flere arenaer (multisystemisk)
- **Behandlings- eller responsivitetsprinsippet** – Strukturerte metoder basert på kognitiv atferdstilnærming og sosial læringsteori gir bedre effekter enn andre metoder
- **Fidelity Prinsippet** – Kvalitetssikring som bidrar til at praksis er i samsvar med teoretiske beskrivelser gir best effekt.

Risikofaktorer som bidrar til å opprettholde atferdsvansker

Institusjoner er mest effektive for ungdom med problemer på mange områder

Støtte til Risikoprinsippet

- ”Den mest dokumenterte forbindelse mellom kjennetegn ved ungdommen og effekter av behandling er risiko for gjentatt problematferd eller kriminalitet (antall risikofaktorer)” (Andrews og Dowden, 2000; Lipsev og Wilson, 1998; Tong og Farrington, 2006; Lowenkamp, 2005, 2007, 2008, 2009; Lipsev, 2007, 2009).
- Institusjoner kan være nyttige for høyrisiko ungdommer, men kan øke problemer for lavrisiko ungdommer, selv om de viser problematferd i en periode.

Effektive tiltak bidrar til forandring av forhold som opprettholder problematferd (risikofaktorer)

Ungdom:

- Forandring av atferd og holdninger som rettferdiggjør og støtter lovbrudd, vold og rus
- Trening i selvkontroll, problemløsende og sosiale ferdigheter
- Tilrettelegge slik at negativ atferd (trusler, vold, kriminalitet) ikke lønner seg og prososial atferd støttes (på alle arenaer)

Relasjoner til jevnaldrende:

- Reduksjon av kontakt med antisosiale venner og miljø
- Økning av identifisering og kontakt med positive rollemodeller og miljøer

Familie:

- Forbedring av familiekommunikasjon
- Forbedring av foreldrenes oppdragelsesstil

Skole/arbeid:

- Bedret fungering og økt deltagelse i skole eller arbeidssituasjon

Noen metoder er bedre enn andre

- **Mest effektive metoder er atferdsorientert**
  - Fokuserer på nåværende faktorer som påvirker atferd
  - Handlingsorientert (medfører praktiske oppgaver og trening for ungdommene)
  - Ungdommenes prososiale atferd forsterkes
- **Mest effektive atferds-modeller**
  - Strukturerte og systematiske treningsprogrammer basert på sosial læringsteori og kognitiv atferdsteori viser bedre effekter enn andre programmer
  - Eksempel er Aggression Replacement Training (ART)

Støtte til behandlingsprinsippet?

- Systematisk gjennomgang av forskning (Campbell review) omkring voksne og ungdom (Lipsey, 2007): Bekrefter tidligere konklusjoner fra en rekke meta-analyser om positive effekter av metoder basert på kognitiv atferdsteori for kriminalitet med en behandlingseffekt på ca. 10% forskjell mellom behandlingsgruppe og kontrollgruppe.
- Systematisk gjennomgang av forskning (Campbell og Cochrane review) omkring ungdom i institusjoner (Armeliuss og Andreassen, 2007): Metoder basert på kognitiv atferdsteori viser bedre effekter enn kontrollgruppe, men også andre tilnærminger kan gi positive effekter.

Kontakt med normalsamfunnet utenfor institusjonen (Hollin, 1995)

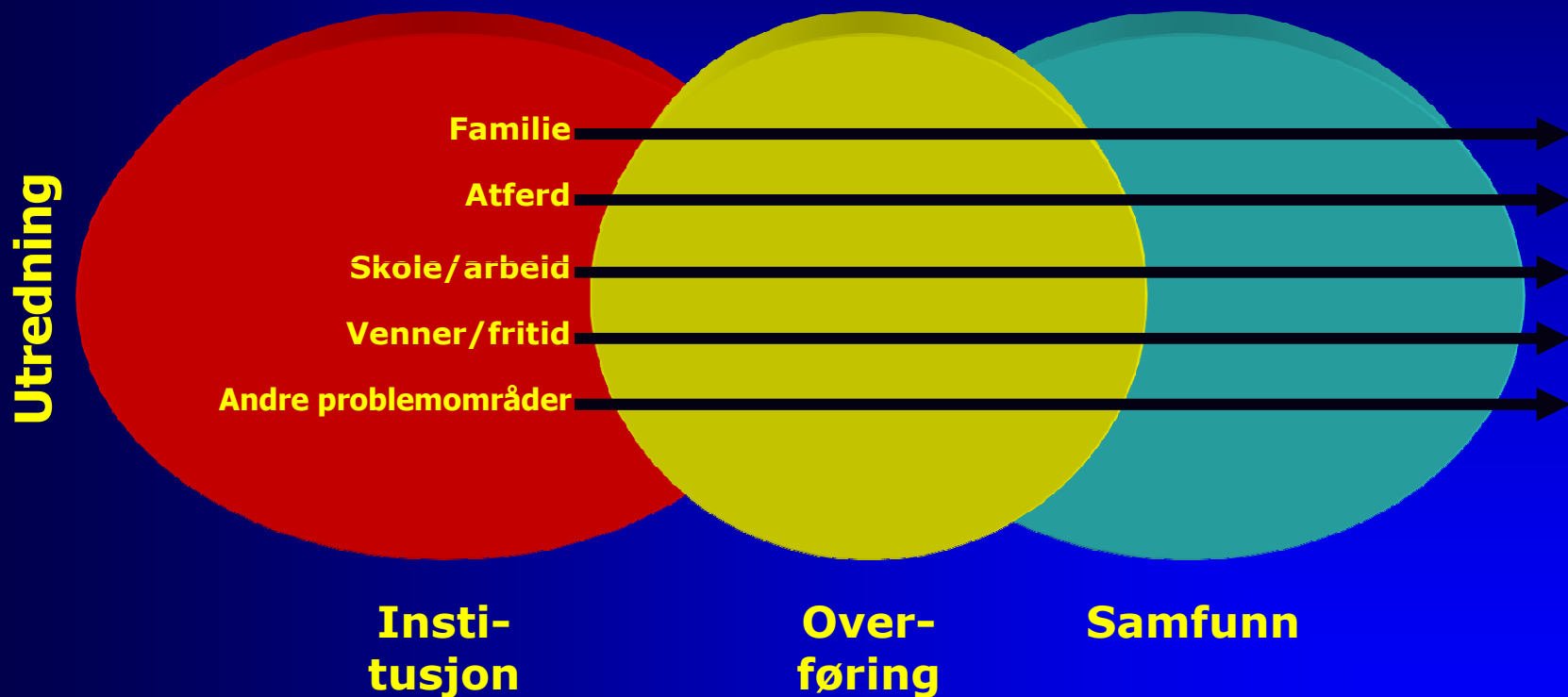
- "Dersom behandling utføres i institusjon, må muligheten for utprøving av ny atferd og ferdigheter i naturlige omgivelser utenfor institusjonen være en integrert del av oppholdet
- Selv om det er ulemper (mulighet for rømming), vil åpen institusjon og nærhet til fritidsaktiviteter, mulighet for å gå i normalskole eller for arbeid, og kontakt med lokalsamfunn øke mulighet for vellykket generalisering av forandringer til den "virkelige verden" utenfor institusjonen. I motsatt fall blir nye ferdigheter mest gyldige i institusjonsmiljøet."

Institusjonsbehandling må forstås som del av et helhetlig tilbud.

- ”Hvordan ungdommen fungerer i institusjon sier lite om hvordan han/hun kommer til å fungere i samfunnet etter utflytting.
- Kvaliteten ved omgivelsene som ungdommen vender tilbake til etter institusjonsoppholdet – særlig familiefungering, kontakt med prososiale jevnaldrende og involvering i skole og prososiale aktiviteter – er kritiske prediktorer for å lykkes.
- Uten forandring av ungdommens omgivelser etter institusjonsoppholdet, har institusjonsopphold alene liten mulighet for å lykkes.”

Howard A. Liddle (2001)

Institusjonsbehandling som del av et helhetlig tilbud (David M. Altschuler, 2005)

Avgjørende med oppfølging i normal samfunnssituasjon

Forskningsbaserte prinsipper fungerer ikke i et vakuum. (Fretz, 2007)

- Effektiv bruk av forskningsbaserte prinsipper inkluderer et behandlingsmiljø som er prososialt, strukturert, forutsigbart og gjensidig respektfullt.
- Personalet er rollemodeller for ungdommene.
- Personale som viser varme, kommuniserer tydelige forventninger uten å klandre, modellerer respekt, og viser entusiasme i arbeidet, øker muligheter for å lykkes med "evidence"-basert behandling.
- Antisosial atferd hos ungdommene må møtes konsistent.
- Må være en balanse mellom tydelig voksenkontroll og involvering av ungdommene

Viktige konklusjoner.....

- Tiltak som samler ungdom med atferdsvansker i grupper øker risiko for negativ påvirkning og utvikling! (Dodge, Dishion, Lansford, 2006.)
- Prioriter individrettede hjemmebaserte tiltak dersom dette er mulig og tilstrekkelig.
- Dersom institusjon er nødvendig, tilby ikke lengre opphold enn det er behov for. Oppfølging i hjemmemiljøet er en like viktig og nødvendig del av effektive institusjonstiltak.
- Bland ikke ungdommer som er godt etablert i avvikende miljø og som kjennetegnes av mange problemoppretholdende faktorer med ungdommer som ikke har disse kjennetegn, selv om begge viser alvorlig negativ atferd. Kan bidra til økt problematferd.

Kjennetegn ved Effektive Institutioner

Fokuserer på ungdom med høy risiko for negativ utvikling:

- ▶ Rettes mot forandring av opprettholdende faktorer for atferdsproblemer innen flere områder (ungdom, familie, jevnaldrende og skole)
- ▶ Er i stand til å kontrollere alvorlig negativ atferd
- ▶ Involverer ungdom og familien i behandlingen
- ▶ Tilbyr systematisk trening i sosiale ferdigheter
- ▶ Medvirker til fungering i skole eller arbeid
- ▶ Er nært tilknyttet normalsamfunnet og medvirker til kontakt med jevnaldrende uten atferdsproblemer
- ▶ Tilbyr adekvat oppfølging etter utflytting fra institusjon
- ▶ Varighet på mellom 3-9 måneder pluss ettervern
- ▶ Inkluderer systemer for kvalitetssikring

MultifunC er et behandlingstilbud rettet mot

- Ungdom mellom 14 og 18 år med alvorlige atferdsvansker (Bvl §§ 4 – 24 og 4 – 26)
- som ikke kan nyttiggjøre seg hjemmebaserte tiltak
- som viser problemer innen flere områder (atferd, relasjoner til jevnaldrende, skole og familie)
- som har høy sannsynlighet for fortsatt negativ atferd dersom de ikke tilbys adekvat hjelp

Ved inntak kartlegges

- *Tidligere og nåværende lovbrudd/anbringelser,*
- *Familieforhold/oppdragelsesstil,*
- *Utdannelse/arbeid,*
- *Relasjoner til jevnaldrende,*
- *Rusmisbruk,*
- *Fritid/rekreasjon,*
- *Personlighet/Atferd,*
- *Holdninger/Orientering.*

Ved hjelp av risikovurderingsinstrumentet YLS/CMI

Det utformes individuelle behandlingsplaner rettet mot de områdene som er aktuelle for den enkelte ungdom

MultifunC

Institusjonsopphold

Oppfølging

Inntak	Behandling	Overføring	Oppfølging/ettervern
Utredning	Motivering	Forbered	Foreldre- støtte
Motivering	Behandlingsmiljø	utflytting	
Struktur	Fokusert Behandling		

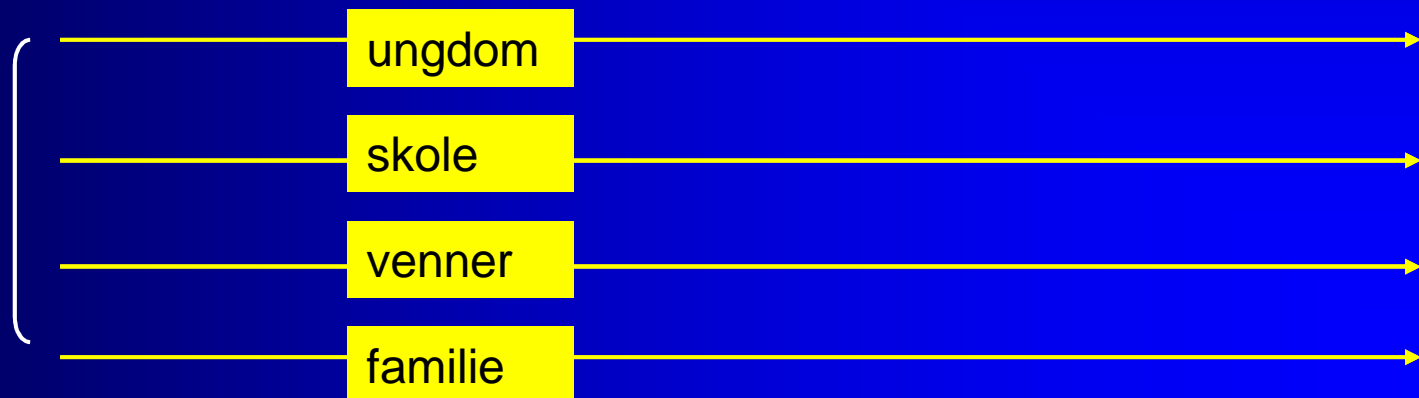
Varighet av institusjonsopphold:

Ca. 6 måneder

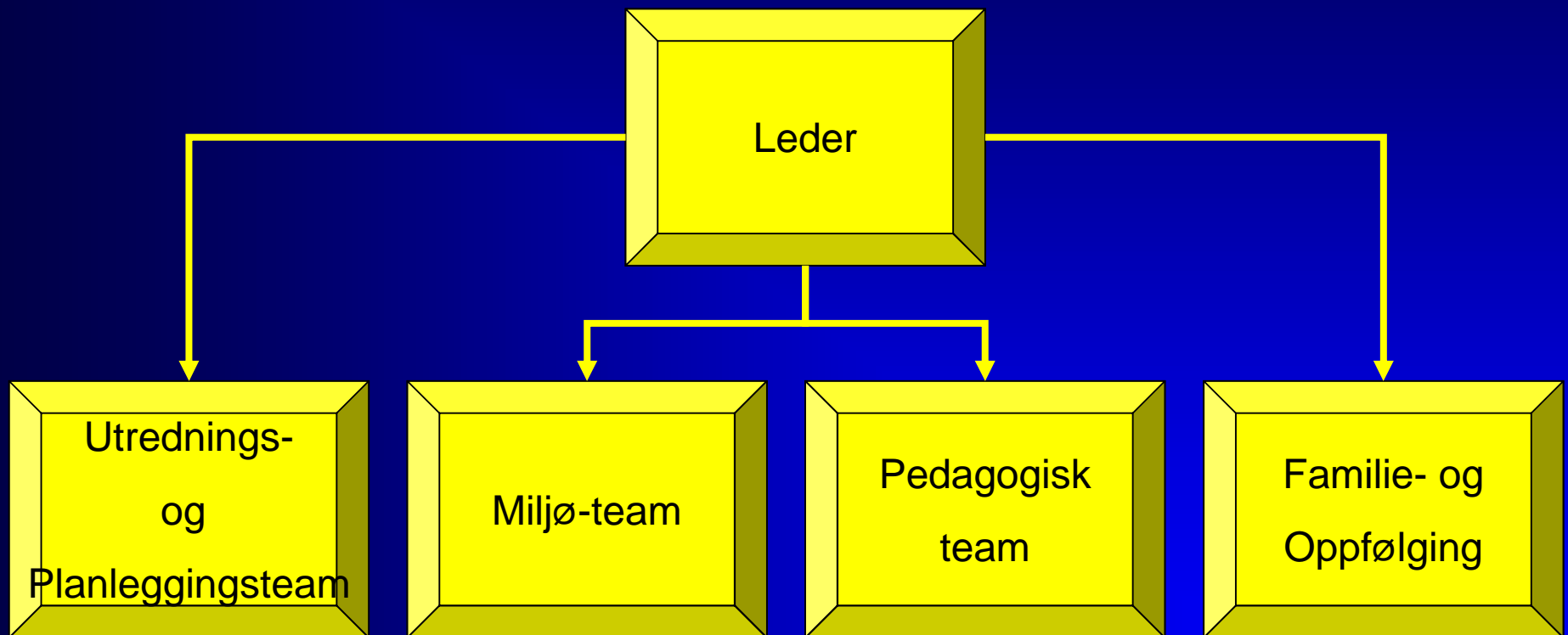
Varighet av oppfølging:

ca. 4-5 måneder

**Behandlings-
fokus**

Organisatorisk modell for hver MultifunC-institusjon

Hver ungdom har en eller flere kontaktpersoner fra hvert team. Disse utgjør behandlingsteam på tvers av alle team.

Behandling i løpet av institusjonsoppholdet med fokus på ungdommen

- **Behandlingsmiljø:**

- Kontroll der dette er nødvendig, men ikke unødvendig kontroll
- Involvering av ungdommene i alt som berører dem selv
- Struktur, men ikke unødvendig struktur
- Prinsipper fra "Core correctional practice" - personalatferd
- **Intervensjoner med fokus på individuelle ungdommer:**
  - Motivering for forandring (basert på Motiverende Intervju)
  - Funksjonsanalyse og/eller MST's fit-sirkel
  - Forsterkningssystemer og atferdskontrakter
  - Aggression Replacement Training (ART)
  - Ukentlige mål og evalueringer av utvikling (intensivitet)

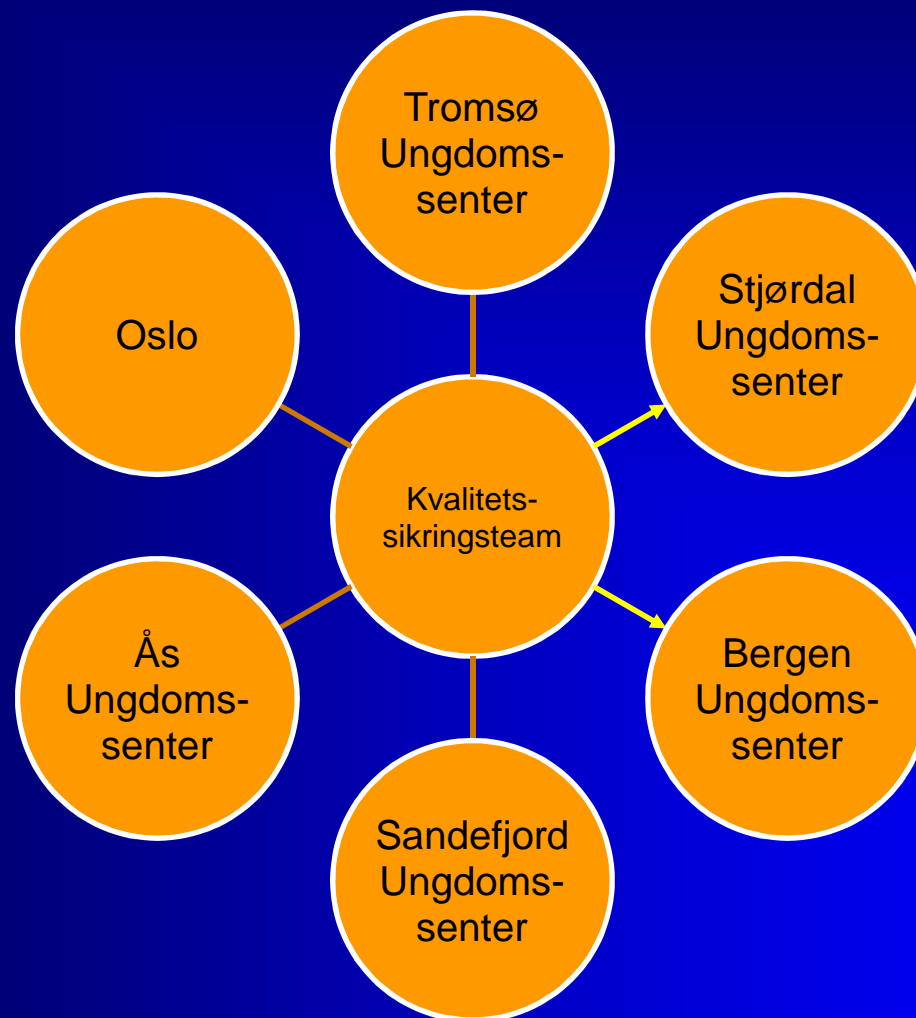
Undervisningstilbud i løpet av institusjonsoppholdet

1. Alle ungdommene i skolealder skal ha skole/undervisningstilbud
2. Skoletilbud i ordinær skole skal vurderes og prioriteres
3. For ungdommer som ikke går i ordinær skole, skal undervisningstilbud gis på annen måte.
4. Tilbud baseres på kartlegging og fokuserer både på skolefaglig og atferdsmessig fungering
5. Skolen tilbys støtte og hjelp til tilrettelegging.

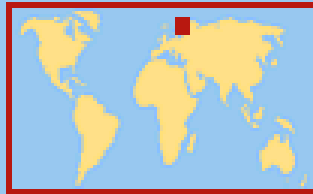
Familiearbeid og oppfølging

- Foreldre involveres i hele behandlingsforløpet
- Foreldre gis trening i foreldreferdigheter og kommunikasjon med egen ungdom underveis i ungdommens institusjonsopphold i institusjonens familieleilighet basert på prinsipper fra Parental Management Training (PMT).
- Foreldre gis støtte ved planlegging og gjennomføring av permisjoner/hjemmebesøk
- Foreldre gis støtte og oppfølging i hjemmesituasjon etter utflytting fra institusjon basert på prinsipper fra Multisystemisk Terapi (MST). Familieteamet er tilgjengelig for kontakt døgnet rundt.

Kvalitetssikringsteam

NORGE

**Bergen
Ungdoms-
senter**

**Sandefjord
Ungdoms-
senter**

Raby ungdomshem

**Selv om alle prinsipper og metoder som MultifunC
baseres på er godt dokumenterte og utprøvde ...**

Det finnes ingen ”Magic Bullet”

**Ingen tiltak viser konsistent bare positive
resultater (Lipsey, 2007).**

**Institusjoner kan være et viktig supplement
til mindre inngripende tiltak**